

Са прве стране

Неки од тих података су да се сваки четврти грађанин Србије налази на прагу сиромаштва, пола милиона њих живи у апсолутној немаштини, а свако треће дете у општој популацији прима дечији додатак. Упитана шта ће бити њени први кораци у решавању проблема у социјалном сектору, одговара:

„Снага једног друштва огледа се у бризи према онима којима је помоћ најпотребнија. Србија, као и читав свет, већ десет месеци се суочава са незапамћеним изазовом у борби са ковидом 19. Упркос томе, наша држава је чврсто решена да брине о сваком свом грађанину. То је доказала конкретним економским мерама и финансијском подршком, а последња у низу биће исплата још једне минималне зараде секторима које је угрозила криза изазвана вирусом корона, као и давање једнократне помоћи пензионерима у износу од 5.000 динара. Морам да нагласим да ни у једном тренутку у току пандемије нису изостале исплате социјалних давања и новчане помоћи и то без кашњења и икаквих умањења и ограничења. Пред нама су реформе које треба да допринесу адекватности и одрживости система социјалне заштите у будућности. План је да се умреже све постојеће базе података којима се одређује социјално-економски статус појединаца и породица. Тиме ћемо доћи до тачних и поузданих података о свима који живе испод линије сиромаштва, а нарочито онима који евентуално нису обухваћени неком од мера државне помоћи. На тај начин успоставиће се регистар социјална карта, а предуслов за то је доношење закона о социјалној карти. Он ће омогућити унапређење социјалне заштите и уједно ће допринети праведнијем остваривању социјалних права. Акционим планом за спровођење програма владе увођење социјалних карата дефинисано је као приоритет Министарства рада.

Сиромаштво и незапосленост посебно погађају младе – истраживање Крвине организације младих Србије говори да је више од 60 одсто незапослено, а испитивање бившег кабинета за демографију и популациону политику, на узорку од 11.000 студената државних и приватних факултета показује да свака друга млада особа планира да се исели из земље. Да ли ваше министарство има конкретне планове када је реч о њиховом запошљавању?

Чињеница је да је положај младих на тржишту рада неповољнији у односу на општу популацију и код њих стопа незапослености, за трећи квартал ове године износи 26,5 одсто. Ово није карактеристично само за Србију, већ и за многа развијенија земље, где је стопа незапослености младих најмање дупло већа у односу на општу популацију. Министарство рада и Влада Србије су ове године покренули нови програм за младе „Моја прва плата“ у чију сврху је издвојено две милијарде динара. То омогућава укључивање 10.000 младих људи без радног искуства у овај програм који ће пружити стицање почетних практичних знања и искуства. Тренутно је у току закључивање уговора са послодавцима из приватног сектора где ће бити ангажовано више од 7.000 младих. Остали ће бити укључени у јавни сектор, а првенство ће имати здравствене и социјалне установе и послодавци из деветнаесторице општина.

Процењује се да између 600.000 и милион радника ради на „црно“, а због високе стопе незапослености неретко се дешава да преко приватних агенција за запошљавање заврше као јефтина и мобилгована радна снага у иностранству. Како ћете се борити за њихова права и да ли постоји план како да се радници задрже у нашој земљи?

Морам да вас коригујем, према анкети о радној снази за трећи квартал 2020. године, стопа незапослености износи девет одсто и на основу тога може се констатовати да је већ дуже од годину дана испод десет процената, што је и био један од циљева Владе Србије. Још један од показатеља стабилности тр-

Фото: Анджељко Височић

Једна од најзначајнијих активности биће израда регистра социјална карта

што значи да је до данас више од 30.000 новопечених мајки имало умањена примања. Да ли ће и када измене овог закона ући у скупштинску процедуру?

Досадашњи подаци показују да је применом овог закона обухваћени далеко већи број корисника него што је то било раније, што је био један од циљева. Новине које су увелене омогућиле су радно ангажованим женама да по основу радног односа или обављања рада по основу флексибилних облика рада остваре накнаду зараде и остале накнаде које су сразмерне плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање у периоду прописаном законом. Не спорно је да је један број жена остварио мање накнаде, имајући у виду да њихово ангажовање у периоду пре рођења детета није било у складу са прописима из области рада. Број ових жена у претходном периоду константно се смањивао. Формирањем новог Министарства за бригу о породици и демографију овај закон прелази у његову надлежност, као и даље измене и допуне овог закона и других прописа који су у вези са његовом применом.

Увођење социјалних карата, помоћу којих ће држава имати увид усве приходе наших суграђана, Министарство рада најављује од 2000. године. Да ли ће у скупштини ускоро ући закон о социјалним картама?

Једна од најзначајнијих активности нашег министарства биће израда регистра социјална карта. Његовим увођењем заокружиће се рад у сегменту дигитализације јавне управе, у погледу боље усмерених социјалних давања, јер ће његовим успостављањем бити обједињени подаци о социјално-економском статусу постојећих и потенцијалних корисника. Социјалне карте ће омогућити да грађани који су у најтежем економском положају буду видљивији у систему, и на тај начин ће благовремено и ефективно остварити права на потребну подршку. Израђен је нацрт закона о социјалној карти, спроведен је консултативни процес и јавна расправа, текст нацрта закона услаглашен је са резултатима јавне расправе, достављени су мишљења свим релевантним органима државне управе, као и другим органима, организацијама и телма. Нацрт закона ће у наредних 15 дана бити достављен Влади Србије на разматрање и утврђивање предлога.

У центрима за социјални рад запослено је око 1.600 психолога, правника и социјалних радника који брину о 850.000 корисника. Да ли се планира кадровско jaчање центара за социјални рад?

Министарство ће и у наредном периоду радити на jaчању кадровских капацитета у центрима за социјални рад. Дата је сагласност за запошљавање 125 нових радника. Сви они ће бити запослени до краја године.

Када ће бити израђене легитимације бораца, на основу којих ће ветерани ратова деведесетих моћи да остварују одређена права?

Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица почеће да се примењује од 1. јануара следеће године. Он прелазива да се легитимације издаје по правоснажности решења којим је кориснику признато право по основу кога се она издаје. То значи да ће израда легитимација бити реализована почетком следеће године. Она се издаје без накнаде и користи се за доказивање својства корисника права из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата.

Да ли су Законом о правима бораца усвојени и најављени подзаконски акти и који и да ли ће закон ступити на снагу 1. јануара 2021?

Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица ступио је на снагу 11. марта ове године, а примењиваће се од 1. јануара 2021. Законом је дефинисано да ће се прописи за његово спровођење донети до почетка примене. Министарство за рад је припремило подзаконске акте потребне за спровођење овог закона и тренутно су у процедури доношења.

жишта рада у отежаним условима пословања јесте и тај да укупан број особа које су пријављене за новчану накнаду за случај незапослености од марта па до данас износи 46.400, а то је на месечном нивоу идентично као у истом периоду прошле године. Антикризне мере Владе Србије зауставиле су масовно отпуштање, јер је држава помогла исплате зарада за више од милион запослених. Што се тиче рада „на црно“, појачани инспекцијски надзори показали су се као веома ефикасни. У периоду од јануара до новембра инспекција рада извршила је укупно 57.465 инспекцијских надзора у којима је затечено 5.712 особа на раду на црно, што је за 54 одсто мање него у истом периоду прошле године. После предузетих мера инспекција рада послодавци су засновали радни однос са 71 одсто особа од укупног броја оних који су затечени да раде „на црно“. На предлог нашег министарства влада је усвојила Стратегију о економским миграцијама за период 2021–2027. године и тиме показала спремност за системско решавање питања економских миграција. Влада активно ради на унапређењу положаја грађана и на стварању што бољих услова за живот и рад. Нова радна места, долазак инвеститора, обезбеђивање повољнијег положаја за младе, као и за све грађане, само су неки од начина да се заустави одлазак.

Половином 2018. године ступио је на снагу Закон о финансијској подршци породицама са децом због кога велики број породиља има смањена примања. Подаци Министарства рада показују да је у првих 11 месеци од примене овог закона оштећено 11.000 породиља,